

Mahpusların Temizlik Maddelerine Erişimleri

Hapishanelerdeki tutulma koşullarına dayalı olarak ortaya çıkan hak ihlalleri pandemi döneminde gittikçe artmaktadır. Ceza sistemi içerisinde yeni bir ceza mekanizmasının işlendiği hapishanelerde mahpusların her insanın sahip olduğu en temel haklardan mahrum bırakılması ya da bu hakların elinden alınması sonucu yaşadığı hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için insan haklarının önemi dikkate alınarak düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.

Hapishanelerin fiziki koşullarının insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri bilinmektedir. Var olan fiziki koşullara mahpusların infaz süresince eriştiği imkanların kısıtlılığı da eklenince mahpuslar kendi olanakları doğrultusunda hijyen Őartlarını sağlamak durumunda kalmaktadır. Yaşadığımız pandemi sürecinde Ceza ve Tevkifevleri Genel MdrlĞu Covid-19 ile mücadele önlemleri arasında sıraladığı “Tüm tutuklu ve hkmlllere yeteri kadar ücretsiz temizlik ve hijyen malzemesi dağıtılması” maddesi de bu ihtiyacın bir göstergesidir. Olası hastalıkları ya da salgınları önlemek amaçlı ekonomik durumları da göz önünde bulundurularak mahpusların kişisel hijyenlerini düzenli yapmaları için hapishane idaresi tarafından herhangi bir ayırım gözetmeksizin tüm mahpusların kişisel hijyen ve temizlik malzemelerine erişimleri sağlanmalıdır. Bu erişim kapsamının belirlenmesi, idareler tarafından eşitlik ilkesine göre yerine getirilmesi ve mahpuslar tarafından talep edilebilmesi için ise infaz mevzuatına geçirilmesi gerekmektedir.

Mahpusların temizliğini sağlamak için Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kurallarının (Nelson Mandela Kuralları, 2015) 18. Maddesinde “Mahpusların kendilerini temiz tutmaları zorunludur ve bu amaçla kendilerine sağlıkları ve temizlikleri için gerekli su ve tuvalet malzemesi sağlanır ve mahpusların zsaygılarına uygun bir dış görünümü sürdürebilmeleri amaçıyla, sa ve sakalların uygun Őekilde bakımı için gerekli, araçlar sağlanır ve erkekler düzenli tıraş olabilmelidir.” yer almaktadır. Bu doğrultuda su,

tuvalet ve öz bakımlarını sağlamaları için gerekli malzemelerin hapishane idaresi tarafından sağlanması gerekmektedir.

Covid-19 ile birlikte öz bakımın yapılması için gerekli temizlik malzemelerine ne kadar ihtiyaç duyulduğu görülmüştür. Buna benzer süreçler dikkate alınarak:

-Günlük hayatta mahpusların hijyenik şartlara ulaşması için koşullar sağlanmalı, gerekli durumlarda hijyen bilinci ve sağlık hakkına ilişkin hapishane idareleri tarafından mahpuslar bilgilendirilmelidir.

-Olağanüstü önlemlerin alınması gereken salgın durumlarında mahpuslara gerekli bilgilendirmeler yapılarak süreçten ve risklerden haberdar olmaları sağlanmalıdır.

-Temizlik kitlerinin mahpuslara ücretsiz sağlanmasının eşit ve sürdürülebilir kılınması için gerekli düzenlemeler ilgili mevzuata işlenmelidir.

-Temizlik kitlerinin ücretsiz ve eşit temininin garanti altına alınması için Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulacak Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "Temizlik" başlığını taşıyan on üçüncü maddesine;

"Her mahpusa her ay düzenli olarak bireysel hijyenleri için 160 gr banyo sabunu, 1200 ml sıvı el sabunu, 200 ml şampuan, 20 adet hijyenik ped, 100 ml tıraş sabunu/köpüğü, 2 adet tıraş bıçağı ve 270 gr çamaşır deterjanı, ağız ve diş temizliği için 33 ml diş macunu ve yılda 4 adet diş fırçası, bulunduğu ortamın temizliği için 90 gr çamaşır suyu ve zemin temizliği için 450 gr genel temizlik maddesi, anneleri ile birlikte kalan çocuklar için ayrıca 180 adet çocuk bezi hapishane idaresi tarafından ücretsiz olarak temin edilir. Bu sınırları aşan ihtiyaçların temini, mahpus tarafından kurum kantininden satın almak kaydıyla bulundurabilir." düzenlenmesi eklenmelidir.

-Sağlanan bu malzemeler aylık periyotlarla mahpuslara ücretsiz dağıtılmalıdır.

Organize eden kurumlar:

Türk Tabipleri Birliği

İstanbul Tabip Odası

Diyarbakır Tabip Odası

Ankara Tabip Odası

Türkiye İnsan Hakları Vakfı

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Genel Merkez

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası İstanbul Şubeleri

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği

İstanbul Diş Hekimleri Odası

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi

Hak İnisiyatifi

Çağdaş Hukukçular Derneği

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği

İmzacılar:

Uçan Süpürge Derneği

Türkiye Sakatlar Derneği Genel Merkez

Toplumsal Haklar ve Araştırmalar Derneği

Toplumsal Dayanışma için Psikologlar Derneği

şugarmekanlar

Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği

Mersin Lgbt 7 Renk Derneği

LISTAG (LGBTİ+ Aileleri ve Yakınları Derneği

Lambdaistanbul Lgbt+ Dayanışma Derneği

Kocaeli LGBTİ+ İnisiyatifi

KAZETE

Karadeniz Kadın Dayanışma Derneği

KAOS GL

Kadınlarla Dayanışma Vakfı

İstanbul Feminist Enstitü

İnsan Hakları Gündemi Derneği

HEVİ LGBTİ+

Görölmüştür

Genç LGBTİ+ Derneği

Filmmor

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği

Dışarda Deli Dalgalar